

ਬੁੱਧਵਾਰ, 18 ਫਰਵਰੀ, 2026

7 ਫਗਣ { ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ 557
ਬਿਕਰਮੀ 2082

ਜਿਲਦ/VOL. : 74

ਅੰਕ/NO. : 259

ਰੋਜ਼ਾਨਾ

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ

DAILY NAWAN ZAMANA • WEDNESDAY, 18 FEBRUARY, 2026

ਜਲੰਧਰ

nawan zamana TV

ਕੀਮਤ/PRICE : 5.00 ਰੁਪਏ

Regd. No : L-4/Pb-JL-0023/2024-26, (R.N.I.)-00068/57

E-mail : nawanzamana@gmail.com

www.nawanzamana.in

ਸਫੇ : 12

ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਫੋਤੀ : ਮੋਘਵਾਲ

ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ : ਕੇਂਦਰੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਅਰਜੁਨ ਰਾਮ ਮੋਘਵਾਲ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਰਾਜ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਦਾ ਬਹੁਤ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਉਮਰ ਅਬਦੁੱਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕ ਫੇਵ ਸਾਲ ਤੋਂ ਰੁਤਬਾ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਛੇਤੀ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਲੀਮ ਖਾਨ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖਲ

ਮੁੰਬਈ : ਹਿੰਦੀ ਸਿਨੇਮਾ ਦੇ ਵਿੱਗੜ ਲੇਖਕ ਸਲੀਮ ਖਾਨ ਨੂੰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਲੀਲਾਵਤੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਆਈ ਸੀ. ਡੀ. ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ। 90 ਸਾਲਾ ਸਲੀਮ ਖਾਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਵੰਬਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ ਸੀ, ਬੇਲੀਵਿੱਡ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸਫਲਤਾਪੂਰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਹਾਲ ਜਾਣਨ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਸਲਮਾਨ ਖਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਬਾਹਰ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਲੀਮ ਖਾਨ ਨੇ 70 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇਦ ਅਖਤਰ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ 'ਸ਼ੋਲੋ', 'ਦੀਵਾਨ' ਅਤੇ 'ਜ਼ਿੰਦਗੀ' ਵਰਗੀਆਂ ਕਈ ਸੁਪਰਹਿੱਟ ਫਿਲਮਾਂ ਲਿਖ ਕੇ ਭਾਰਤੀ ਸਿਨੇਮਾ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਮਹਿਲਾ 'ਤੇ ਸੁੱਟਿਆ ਤੇਜ਼ਾਬ

ਲੁਧਿਆਣਾ : ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਅਣਪਛਾਤੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ 40 ਸਾਲਾ ਮਹਿਲਾ ਮਜ਼ਦੂਰ 'ਤੇ ਤੇਜ਼ਾਬ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਤੇਜ਼ਾਬ ਨਾਲ ਹਮਲੇ ਦੀ ਇਹ ਘਟਨਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਦੁਰਗੀ ਕਾਲੋਨੀ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਪੀੜਤ ਮਹਿਲਾ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ। ਹਮਲਾਵਰ ਨੇ ਕੁਝ ਪੁੱਛਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਮਹਿਲਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਬੁਲਾਇਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਤੇਜ਼ਾਬ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਥਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ। ਹੋਲਮੋਟ ਪਹਿਨੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ੀ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਪੁਲਸ ਹਮਲਾਵਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸੀ ਸੀ ਟੀ ਟੀ ਫੁਟੇਜ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਫੋਨ ਨਾ ਚੁੱਕਣ 'ਤੇ ਸਪੀਕਰ ਸਖ਼ਤ

ਸ਼ਿਮਲਾ : ਸ਼ਿਮਲਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਫਸਰ ਹੁਣ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਹਨ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਦੀਪ ਪਨਾਨੀਆ ਨੇ ਅਫਸਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੇ ਫੋਨ ਨਾ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਗੰਗਰੀਆਂ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਗਗਰੇਟ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕ ਰਾਮੇਸ਼ ਕਾਲੀਆ ਨੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਫਸਰ ਜਨਤਕ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਲੋਕ ਮਨਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਫੋਨ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਦੇ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਟੈਲੀਫੋਨ ਭੰਡਾ ਤੁਰੰਤ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਲੀਆ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਦਾ ਹੋਰਨਾਂ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤਾ। ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਦੀਪ ਪਨਾਨੀਆ ਨੇ ਵਿਧਾਇਕ ਕਾਲੀਆ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਅਤੀਲਾ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਕੱਤਰਤ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀ ਕੈਨੇਡਾ 'ਤੇ ਆਸਾਨ ਜਿੱਤ

ਚੇਨਈ : ਚੇਨਈ ਵਿੱਚ ਖੇਡੇ ਗਏ ਟੀ-20 ਵਰਲਡ ਕੱਪ ਦੇ ਗਰੁੱਪ-ਡੀ ਦੇ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ 8 ਵਿਕਟਾਂ ਨਾਲ ਹਰਾ ਕੀਤਾ। ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦਿਆਂ 19 ਸਾਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ ਯੁਵਰਾਜ ਸਮਰਾ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ 110 ਦੌੜਾਂ (65 ਗੇਂਦਾਂ) ਦੇ ਦਮ 'ਤੇ 173 ਦੌੜਾਂ ਦਾ ਬੁਨੈਤੀਪੂਰਨ ਸਕੋਰ ਪੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਯੁਵਰਾਜ ਸਮਰਾ ਟੀ-20 ਵਰਲਡ ਕੱਪ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸੈਂਕੜਾ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦਾ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕਪਤਾਨ ਦਿਲੀਪੀਤ ਬਾਸਵਾ ਨੇ ਵੀ 36 ਦੌੜਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਕੀਵੀ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਤੁਫ਼ਾਨ ਅੱਗ ਵਿੱਚੀ ਪਈ। ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਨੇ 174 ਦੌੜਾਂ ਦੇ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਮਹਿਜ਼ 15.1 ਓਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ। ਗੇਂਦਾਂ ਗੇਂਦਾਰ (ਨਾਥਾ 59) ਅਤੇ ਗੇਂਦਾਂ ਲਿਲਿਪਸ (ਨਾਥਾ 77) ਨੇ ਤੀਜੀ ਵਿਕਟ ਲਈ 146 ਦੌੜਾਂ ਦੀ ਅਜੇਤੂ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਕਰਕੇ ਮੈਚ ਨੂੰ ਇਕਪਾਸ਼ਤ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

ਜੰਮੂ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚੋਂ 3 ਕੈਦੀ ਫਾਇਰਿੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਰਾਰ

ਜੰਮੂ : ਜੰਮੂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਆਰ ਐਸ ਪੁਰਾ ਬਾਲ ਸੁਧਾਰ ਘਰ ਤੋਂ ਸੋਮਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਦੋ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਸਮੇਤ ਤਿੰਨ ਕੈਦੀਆਂ ਦੇ ਫਰਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਪੁਲਸ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਫਾਇਰਿੰਗ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਦੋ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੀ ਘਟਨਾ ਸੀ ਸੀ ਟੀ ਵੀ ਕੈਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਹੋਈ ਹੈ। ਭੱਜਣ ਵਾਲੇ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਆਰ ਐਸ ਪੁਰਾ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਗੁੱਗਾ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਨਾਗਰਿਕ ਮੁਹੰਮਦ ਸੁਨਾ ਉਲੂ ਅਤੇ ਅਹਿਸਾਨ ਅਨਵਰ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ।

ਅੱਜ-ਨਾਮਾ

ਬੱਝ ਗਈ ਲੜੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰੈਲੀਆਂ ਦੀ, ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੱਲ੍ਹ ਕੀਤੀ, ਕਿਸੇ ਨੇ ਅੱਜ ਬੋਲੀ।

ਤੀਸਰਾ-ਚੌਥਾ ਵੀ ਜਲਸੇ ਹਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਪੰਜਵਾਂ ਬਣਨ ਲਈ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਪੰਜ ਬੋਲੀ।

ਭਾਸ਼ਣ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਸੁਣਦੇ ਆ ਰੈਲੀਆਂ ਦੇ, ਖੇਰ ਉਡਾਉਣ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਛੱਜ ਬੋਲੀ।

ਪਰਦਾ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਕਰਨ ਪਏ ਚਾਕ ਸਾਰੇ, ਆਪਣੇ ਪਾਪ ਉਹ ਸਕਣ ਨਹੀਂ ਕੱਜ ਬੋਲੀ।

ਚੱਲ ਪਈ ਚੰਦਰੀ ਖੇਡ ਇਹ ਬੜੀ ਪਹਿਲਾਂ, ਚੱਲਣਾ ਵਾਹਵਾ ਇਹ ਲਮਕਵਾਂ ਦੌਰ ਬੋਲੀ।

ਤੋਤੇ ਉੱਡਣ ਤਾਂ ਸੁਣਦੇ ਰਹੇ ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ, ਐਤਰੀ ਦਿੱਸ ਰਿਹਾ ਉੱਡਣਗੇ ਭੋਰ ਬੋਲੀ।

-ਤੀਸ ਮਾਰ ਖਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਆਸਾਂ : ਡੀ ਰਾਜਾ

ਸੂਬਾ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸ਼ੁਰੂਆਤ, ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਂਜ ਦੇਣ ਲਈ ਜੁਝਾਰੂ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ : ਗਿਰੀਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ

ਜਲੰਧਰ, (ਗਿਆਨ ਸੈਦਪੁਰੀ) - ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼, ਦੇਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਮੋੜਨ ਅਤੇ ਲੋਕ ਪੰਥੀ ਸੋਚ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਸਰੋਤ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਵੀ ਤਾਕਤਵਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਕਾਮਰੇਡ ਸੱਤਪਾਲ ਭਾਂਗਾ ਵਰਗਿਆਂ ਦੀ ਕਰਮ ਭੂਮੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਕਾਮਰੇਡ ਡੀ. ਰਾਜਾ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਇੱਥੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਗਣੇਸ਼ ਪਿੰਡਲੇ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬਾ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਵਿੱਚ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਹਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇੱਥੇ ਵਾਂਸੀਆਂ ਦਾ ਰੱਸਾ ਚੁੰਮ ਗਏ, ਕਾਲੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਨਰਕ ਕੁੰਡੀ ਸਜਾ ਭੁਗਤਣ ਵਾਲੇ ਤੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਤਬੱਦਲ ਸਹਿਣ ਕਰ ਗਏ ਯੋਧਿਆਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਤਾਕਤਵਰ ਬਣਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮੁਲਕ ਭਰ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਮੋਹਰੀ ਬਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਬਹੁਰਾਂ 'ਤੇ ਲੜੇ ਤੇ ਜਿੱਤੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਇਸ ਸੂਬਾ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਬਹੀਰੀ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਕਤਵਰ ਬਣਾ ਕੇ ਅੱਗੇ ਤੁਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ 2022 ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪੰਥੀ ਪਿਥ ਚੰਗੀ ਪੁਜੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਪਰ ਜਿੱਤ ਗਈ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ। ਇਹ ਕਾਨਫਰੰਸ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੋਚੇਗੀ। ਕਾਮਰੇਡ ਡੀ. ਰਾਜਾ ਨੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਈ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਰਲਾ ਵਿੱਚ ਐੱਲ ਡੀ ਐੱਫ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਇਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਕੌਮਿਸ਼ਨ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਖੋਸ਼ੀ ਪੂਰ ਮੁੜ ਸੱਤਾ ਖਾਧਾ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਭਾਜਪਾ ਹੈ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਟੀ ਐੱਮ ਸੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੋਚਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀ ਰਣਨੀਤੀ ਅਪਣਾਈ ਜਾਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੋਚਣ ਵਿੱਚ ਡੀ. ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਮੋਹਰੀ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। 2027 ਦੀ ਚੋਣ ਅਸੀਂ ਤਕੜੇ ਹੋ ਕੇ ਲੜਨੀ ਹੈ ਤੇ ਜਿੱਤ ਵੱਲ ਵਧਣਾ ਹੈ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਮਰੇਡ ਡੀ. ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਪੰਚਾਇਤ ਤੋਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫਰ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਆਗੂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ

ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਬੰਦ ਬਾਝਾ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਡੀ ਰਾਜਾ, (ਸੱਜੇ) ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ। (ਹੇਠਾਂ) ਅਜਲਾਨ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਡੈਲੀਗੇਟ ਦੇ (ਸੱਜੇ) ਝੰਡੇ ਦੀ ਰਸਮ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਾਮਰੇਡ ਹਰਜਨ ਸਿੰਘ। (ਤਸਵੀਰਾਂ : ਰਾਜੇਸ਼ ਬਾਪਾ)

ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਦੀਆਂ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਉਥੋਂ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਕੋਥਾ ਕੰਡਮ ਵਿੱਚ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਾਮਰੇਡ ਗਣੇਸ਼ ਮੋਹਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਾਮਰੇਡ ਡੀ. ਰਾਜਾ ਨੇ ਸਤੰਬਰ 2025 ਵਿੱਚ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਲਏ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਐੱਮ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੀ 100ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਨਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦੀ 100 ਵਰ੍ਹੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਰਹੇ। ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਣਾਇਕ ਯੁੱਧ ਲੜਿਆ। ਪਾਰਟੀ ਹੁਣ ਦੂਸਰੀ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਬੜੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੇ ਕੋਰਟੇਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕਾਮਰੇਡ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਰਸ਼ੀ ਨੇ

ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਕਾਮਰੇਡ ਬੰਦ ਬਾਝਾ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਕਾਮਰੇਡ ਡੀ. ਰਾਜਾ ਦੀ ਤਰਹੀਰ ਦਾ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਉਲੱਥਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਦੇਵ ਬਾਝਾ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਮੰਚ ਅੰਦਰ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਕਾਮਰੇਡ ਹਰਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਾਅਰਿਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਕੌਰ ਪਾਲੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਝੰਡੇ ਦੀ ਰਸਮ ਵੇਲੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਡੀ. ਰਾਜਾ ਤੇ ਡਾ. ਗਰੀਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸੂਬਾਈ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਅਗਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਾਮਰੇਡ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਸੁਖਦੇਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨਿਹਾਲਗੜ੍ਹ, ਦੇਵੀ ਭੁਮਾਰੀ ਸਰਹਾਲੀ ਕਲਾਂ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਕੌਰ, ਚਰਨਜੀਤ ਛਾਂਗਰਾਏ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੇ ਸਕੱਤਰਤ ਮੈਂਬਰ ਡਾਕਟਰ ਗਰੀਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕਤ

ਵਾਪਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਝੌਤੇ ਭਾਰਤ ਵਾਸਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਾਟੇ ਵਾਲੇ ਸੋਧੇ ਸਾਬਤ ਹੋਣਗੇ। ਮੋਦੀ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਮੁਢਲੇ ਕੇ ਅੰਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬਾ ਦਿੱਤੀ। ਤਿੰਨਹੀਆਂ ਨੌਕ-ਨੌਕ ਭਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਦੇ ਆਈ ਦਾ ਚੈਪੀਅਨ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਟਾਹਰਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹਿੰਦੁਤਵ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਨਾਤਨ ਵਰਗੇ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਵਰਤਾਰਾ ਯੂ ਪੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਹੁਣ ਹਰ ਉਸ ਪ੍ਰਾਂਤ 'ਚ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ, ਜਿੱਥੇ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਰਾਜ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਹਰ ਪੱਖ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਨਿਘਾਰ ਵੱਲ ਚਲੇ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜੁਝਾਰੂ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਡਾ. ਗਰੀਸ਼ ਨੇ ਆਪ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੂਬਾ ਕਾਨਫਰੰਸ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਏਟਕ ਦੇ ਆਗੂ ਕਾਮਰੇਡ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਡਾ. ਗਰੀਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤਾ।

ਰਾਹੁਲ ਦੀ ਕਹਿਣੀ ਤੇ ਕਰਨੀ 'ਚ ਫਰਕ : ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ

ਕੋਇੰਟੂਰ : ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਆਗੂ ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ 'ਤੇ ਤਿੱਖਾ ਹਮਲਾ ਬੋਲਦਿਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਥ ਦੇ ਨੇਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੱਟੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਇਕਾਈ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਲਾਹ ਰਹਿਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਕੋਇੰਟੂਰ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਵਿੱਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਖੁਤਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਘੇਰਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਰਥਕ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਉਹ ਜੋ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਅੱਠ

ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੰਗ ਰਹੀ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕ, ਤੁਹਾਡਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਅਕਤੀ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਹੇਠਾਂ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਅਵਸਰ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਕੁਰਸੀ ਦੇ ਲਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਉਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਛਿੱਡੇ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਸੱਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨਾਲ ਡਿਊਟੀ ਸੀ ਐੱਮ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਸਾਂਸਦ ਬਣਾਇਆ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਣ।

ਤਾਰਿਕ ਰਹਿਮਾਨ ਨੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ

ਢਾਕਾ : ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਨੌਸ਼ਨਲਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤਾਰਿਕ ਰਹਿਮਾਨ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਲਈ ਹੈ। ਢਾਕਾ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਭਵਨ ਦੇ ਸਾਊਥ ਪਲਾਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਹਾਬੁਦੀਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਅਤੇ ਭੇਤ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਈ। 60 ਸਾਲਾ ਤਾਰਿਕ ਰਹਿਮਾਨ ਪਿਛਲੇ 36 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੁਸ਼ਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ ਹਨ। ਇਹ ਬਦਲਾਅ 12 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ 13ਵੀਆਂ ਸੰਸਦੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਬੀਐੱਨਪੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 297 ਵਿੱਚੋਂ 209 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ। ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਸਮਾਗਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸਪੀਕਰ

ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਤੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਨੂੰ ਉਡਾਉਣ ਦੀ ਧਮਕੀ

ਮੋਹਾਲੀ : ਮੋਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਮੰਗਲਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸ਼ਹਿਮ ਦਾ ਮਾਰੋਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਮਿਲੇਨੀਅਮ ਸਕੂਲ ਸਮੇਤ ਕਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੋਰਟਿਸ ਹਸਪਤਾਲ ਨੂੰ ਬੰਬ ਨਾਲ ਉਡਾਉਣ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਈਮੇਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸੋਮਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਗਿਆਨ ਕਾਰਨ ਫੋਰਟਿਸ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਧਮਕੀ ਵਧੇਰੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸੀ। ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਈਮੇਲ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਸ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਹਰਕਤ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਿਆਂ ਚੈਕਿੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰੋਕ ਕੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਘੇਰਾ ਸਖ਼ਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਐਸ ਪੀ. (ਸੀਟੀ) ਦਿਲਪੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ 'ਨਿਸ਼ਾਨਾ' ਬਣਾ ਕੇ ਭੇਜੀ ਗਈ ਈਮੇਲ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਧਮਕੀ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਆਈ ਪੀ. ਐਡਵੋਸੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਅਤੇ ਰਿਕਵਰੀ ਈਮੇਲ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ।

ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਨੀਅਤ 'ਚ ਖੋਟ : ਰਵਨੀਤ ਬਿੱਟੂ

ਲੁਧਿਆਣਾ : ਕੇਂਦਰੀ ਰੇਲ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਮਿਲਾਵਾ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣਗੇ। ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਸਨ ਤਾਂ ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਦੋਲਨਕਾਰੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਕਿਉਂ ਭੇਜਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਨੀਅਤ 'ਤੇ ਸਾਰੀ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਿਲਾਵਾ ਸਨ। ਹੁਣ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ

ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਯਾਦ ਕਰਵਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਬੀਰ ਜ਼ੀਰਾ ਅੰਦੋਲਨਕਾਰੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਹੱਥੋਂ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਮਸਾਂ ਬਚੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੁਦਸ਼ਾ ਜਤਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸਾਜਿਸ਼ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਹੰਗਾਮਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੱਦਾਰ ਕਹੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਥ ਦੇ ਨੇਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਅਜਿਹੀ ਹਲਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਰਤਣੀ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਸ਼ੱਭਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਲੰਪਿਕ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਮਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਨਕਦ ਇਨਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਫਾਈ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਲੰਪਿਕ ਤਗਮਾ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਖੇਡ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਹਰ ਕੋਨੇ ਤੋਂ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹਨਾਂ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਲੰਪਿਕ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਮਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਨਕਦ ਇਨਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਫਾਈ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਲੰਪਿਕ ਤਗਮਾ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਖੇਡ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਹਰ ਕੋਨੇ ਤੋਂ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਓਵਰਬ੍ਰਿਜ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ

ਚੌਹਾ (ਹਰਿਮੰਦਰ ਸੇਠ) : ਰੇ

ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ 'ਤੇ ਚਲਦਾ ਕੁਹਾੜਾ

ਸਰਕਾਰ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਬਾਰੇ ਲੰਮੀਆਂ-ਚੌੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਜਿਸ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਹੀ ਰਾਹ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਬਜਟ ਦੇ ਫਿਲਕੇ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਉਤਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਿਵੇਂ-ਤਿਵੇਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਆਦਿਵਾਸੀ ਚਿਹਰਾ ਸਾਫ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਖਰਚ ਦਾ 8.6 ਫੀਸਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤਾਂ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਜਟ ਪੇਪਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਫੰਡ ਅਲਾਟਮੈਂਟ' ਦੇ ਨਾਂਅ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਨੰਬਰ 10 ਬੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਮੰਤਰਾਲੇ ਤੋਂ ਆਦਿਵਾਸੀ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 2025-26 ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਰਕਮ ਕੁੱਲ ਬਜਟ ਦਾ ਸਿਰਫ 2.58 ਫੀਸਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਵੀ ਖਰਚ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਇੱਕ ਲੱਖ 30 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਖਰਚ ਮਸਾਂ 700 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋਏ, ਪਰ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਨੰਬਰ 10 ਬੀ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਅਖੌਤੀ ਖਰਚ ਦਾ ਵੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਦਿਵਾਸੀ ਭਲਾਈ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ। ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਈ ਆਈ ਟੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਲਈ 700 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਖਰਚ ਹੋਈ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਆਰ ਟੀ ਆਈ ਦੇ ਜਵਾਬਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਆਈ ਆਈ ਟੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰਫ 2 ਫੀਸਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੀ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਸਨ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ 7.5 ਫੀਸਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਿਫਰ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਈ ਆਈ ਟੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਤੇ 700 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕਿਵੇਂ ਖਰਚ ਹੋ ਗਏ। ਸੈਮੀ-ਕੰਡਕਟਰ ਇਕਾਈਆਂ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ 561 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਵਜੋਂ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਇਕਾਈਆਂ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉਂਜ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨਾਲ ਕੀ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਹੈ?

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਆਦਿਵਾਸੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਝਾਰਖੰਡ ਦੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਨ-ਮਨ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਨੌਂ ਮੰਤਰਾਲੇ ਇਸ ਲਈ ਫੰਡ ਦੇਣਗੇ। 2025-26 ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਹਿਤ 6351.99 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚੇ ਜਾਣੇ ਸਨ, ਪਰ ਖਰਚੇ ਸਿਰਫ 3997 ਕਰੋੜ ਹੀ ਗਏ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਯੋਜਨਾ 'ਧਰਤੀ ਆਬਾ ਜਨਜਾਤੀ ਗ੍ਰਾਮ ਉਤਕਰਸ਼ ਅਭਿਆਨ' ਤਹਿਤ 2025-26 ਵਿੱਚ 6105 ਕਰੋੜ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਖਰਚੇ ਸਿਰਫ 2186 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਬਿਹਤਰੀਨ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਾਸਤੇ ਏਕਲਵਯ ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ 7088.60 ਕਰੋੜ ਰੱਖੇ ਗਏ, ਪਰ ਖਰਚੇ ਸਿਰਫ 4900 ਕਰੋੜ। 728 ਸਕੂਲ ਬਣਾਉਣੇ ਸਨ, ਪਰ ਬਣੇ 245 ਹੀ।

ਸਭ ਤੋਂ ਹੋਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 14861 ਕਰੋੜ 96 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਖਰਚਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਸਿਰਫ 10745 ਕਰੋੜ 16 ਲੱਖ ਹੀ ਖਰਚੇ। ਇਸ ਨੇ ਕਰੀਬ 35 ਫੀਸਦੀ ਫੰਡ ਨਹੀਂ ਖਰਚਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਧੋਖਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸਭ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਲੱਖਾਂ ਆਦਿਵਾਸੀ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਖਣਨ, ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਸਿੰਜਾਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਕਾਰਨ ਬੇਘਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਸਰਵਜਨਕ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਹਵਾਲੇ ਕਰਕੇ ਕਰੀਬ 90 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜੁਟਾਉਣ ਦਾ ਟੀਚਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਜਲ, ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਜੰਗਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਮਾਰ ਪੈਣੀ ਹੈ। ਮਨਰੋਗਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਬਹੁਤਾ ਨੁਕਸਾਨ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਆਪਣੀ ਆਬਾਦੀ ਨਾਲੋਂ ਦੁੱਗਣੇ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਮਨਰੋਗਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦਾ ਕਰੀਬ 20 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਮਨਰੋਗਾ ਸਹਾਰੇ ਸੀ। ਮਨਰੋਗਾ ਦੀ ਥਾਂ ਲਿਆਂਦੀ 'ਜੀ-ਰਾਮ-ਜੀ' ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਇਹ ਹੁਜ਼ਗਾਰ ਗਰੇਟੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਧੋਹ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।

ਹਾਕਮ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਈ ਭੀ

ਰਲਿਆ 'ਧੋਟ' ਜਦ ਸੋਨੇ 'ਚੋਂ ਕੱਢਦਾ ਏ,

ਸੇਕ ਅੱਗ ਦਾ ਦੇਵੇ ਸੁਨਿਆਰ ਮੀਆਂ।

ਕੱਢੇ 'ਚਿੱਥ' ਜਦ ਪਿੱਤਲ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ 'ਚੋਂ,

ਸੱਟ ਮਾਰਦਾ 'ਠਾਹ' ਠਠਿਆਰ ਮੀਆਂ,

'ਵਿੰਗੀ' ਇੰਟ ਨੂੰ ਕੰਧ ਵਿੱਚ ਚਿਣਨ ਵੇਲੇ,

'ਤੇਸੀ' ਮਾਰਦਾ ਜਿਉਂ ਦਸਤਕਾਰ ਮੀਆਂ।

ਹਲ ਵਾਹੁੰਦਿਆਂ ਬਲਦ ਜੇ ਸਿਆੜ ਭੰਨੇ,

ਪੁੜੇ ਉੱਪਰ ਝੱਟ ਪੈਂਦੀ ਏ 'ਆਰ' ਮੀਆਂ।

ਫੜ੍ਹਾਂ ਫੋਕੀਆਂ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਕਾਇਰ ਹਟਦੇ,

ਸੁਣ ਕੇ 'ਸੂਰਮੇ' ਵਾਲੀ ਲਲਕਾਰ ਮੀਆਂ,

ਵਿੰਗਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸਿੱਧਾ 'ਕੋਈ' ਕਰਨ ਵੇਲੇ,

ਹਾਕਮ ਵਰਤਦੇ 'ਈ ਡੀ' ਹਥਿਆਰ ਮੀਆਂ!

-ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲਪੁਰ, 001-408-905-5517

ਜੈਫਰੀ ਐਪਸਟੀਨ ਦਾ ਕਾਲਾ ਸੱਚ

ਜੈਫਰੀ ਐਪਸਟੀਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸਕੈਂਡਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਭਰਮ ਪਾਲੀ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਇਹ ਕੋਸ਼ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੌਲਤ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕਿਵੇਂ ਦਬਾਅ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਯੂਰਪ ਤੱਕ ਫੈਲੀਆਂ ਐਪਸਟੀਨੀਨ ਫਾਈਲਾਂ ਨੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ, ਰਾਜਦੂਤਾਂ, ਅਰਥਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹੀ ਪਰਵਾਰਾਂ ਲਈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਗਰਮੀ ਲਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਲਗਭਗ 30 ਲੱਖ ਪੰਨਿਆਂ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਤੱਕ 10 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ 15 ਤੋਂ ਵੱਧ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਗੁਆਉਣੇ ਪਏ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੱਤਾ ਦੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਬੈਠੇ 80 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੱਡੇ ਨਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਧਿਕਾਰਤ ਜਾਂਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਵਿੱਚ ਐਪਸਟੀਨ ਬਾਰੇ ਖੁਲਾਸੇ ਨੇ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸ਼ਕਤ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਅਤੇ ਨਾਰਵੇਈ ਸ਼ਾਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂਚ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਜੈਫਰੀ ਐਪਸਟੀਨ ਇੱਕ ਅਮਰੀਕੀ ਫਾਈਨਾਂਸਰ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਵਾਲ ਸਟਰੀਟ #39 ਤੇ ਆਪਣਾ ਸਿੱਕਾ ਜਮਾਇਆ। ਉਸ ਕੋਲ ਅਬਾਹ ਪੈਸਾ ਸੀ, ਮੌਤ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦੀ ਸੰਪਤੀ 580 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਸੀ। ਐਪਸਟੀਨ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਬਿਜ਼ਨੈਸਮੈਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਕੋਲ ਅਰਬਾਂ ਰੁਪਏ ਸਨ। ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਸੀਕਰੇਟ ਦੇ ਮਾਲਕ ਲੈਸ ਵੈਕਸਨਰ ਐਪਸਟੀਨ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਕਲਾਇੰਟ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਹੀ ਐਪਸਟੀਨ ਨੂੰ ਅਮੀਰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ।

ਐਪਸਟੀਨ ਦੇ ਸ਼ੌਕ ਬਹੁਤ ਅਜੀਬ ਅਤੇ ਡਰਾਉਣੇ ਸਨ: ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਡੀ ਐਨ ਏ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਇਨਸਾਨੀ ਨਸਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਨੇ ਨਿਊ ਮੈਕਸੀਕੋ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਾਰਮ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਕਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖ ਕੇ 'ਸੁਪਰ-ਬੱਚੇ' ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਸਟੀਫਨ ਹਾਕਿੰਗ ਵਰਗੇ ਵੱਡੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਟਾਪੂ 'ਤੇ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਗਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਉਹ 'ਅਮਰ' ਹੋ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਉਸ ਦੇ ਸੋਪਰਕ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ, ਫਿਲਮੀ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਗੂੜ੍ਹੀ ਦੋਸਤੀ ਪਾਲੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਐਪਸਟੀਨ ਕੋਲ ਵਰਜਿਨ ਆਈਲੈਂਡਜ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਟਾਪੂ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਪਾਪ ਦਾ ਟਾਪੂ'; ਕਿਹਾ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆ। ਉਹ ਨਾਬਾਲਗ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਡਲਿੰਗ ਜਾਂ ਨੌਕਰੀ ਦਾ ਝਾਂਸਾ ਦੇ ਕੇ ਫਸਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਤੱਕ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਪਸਟੀਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਾਥੀ ਘਿਸਲੇਨ ਮੈਕਸਵੈਲ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਰਬਾਦ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਤਾਕਤਵਰ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸੁਹਲਾਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਐੱਫ ਬੀ ਆਈ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੈਮੋਜ਼ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਪਸਟੀਨ ਦੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਮਹਿਲ ਅਤੇ ਟਾਪੂ 'ਤੇ ਲੁਕਵੇਂ ਕੈਮਰੇ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਡਿਵਾਈਸਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤਾਕਤਵਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਲੈਕਮੇਲ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਹੋਈਆਂ ਫਾਈਲਾਂ

ਡਾ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਾਲ

ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ 15 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਮੀਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਫਾਈਲਾਂ ਵਿੱਚ 700 ਤੋਂ 1,000 ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਈਮੇਲ, ਫਲਾਈਟ ਲੌਗ ਅਤੇ ਸੋਪਰਕ ਰਿਕਾਰਡ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 100 ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਪਲੋਮੈਟ, 200 ਅਰਥਪਤੀ ਅਤੇ

ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਚਿੰਗੜ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ 1000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾਬਾਲਗ ਕੁੜੀਆਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਜਨਸੰਖਿਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਬਾਰੇ ਖੁਲਾਸੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਐਪਸਟੀਨ ਦੇ ਵਲੋਰਿਡਾ ਕਲੱਬ ਵਿੱਚ ਦੋਸਤ ਰਹੇ। ਫਲਾਈਟ ਲੌਗਜ਼ ਵਿੱਚ 7 ਵਾਰ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 2004 ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦੋਸਤੀ ਟੁੱਟ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਬਕਾ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਪੀ ਐੱਮ ਏਹੂਦ ਬਾਰਕ ਦਾ ਐਪਸਟੀਨ ਦੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰ ਜਾਣ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਮੋਨੀਟਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਾਲੀਵੁੱਡ ਅਦਾਕਾਰ ਕੇਵਿਨ ਸਪੇਸੀ, ਮਾਡਲ ਨਾਓਮੀ ਕੈਂਪਬੈਲ, ਕ੍ਰਿਸ ਟਰਕ, ਵੂਡੀ ਐਲਨ ਅਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਵਿਗਿਆਨੀ ਸਟੀਫਨ ਹਾਕਿੰਗ, ਲਾਰੈਂਸ ਕਰੋਸ਼ੀ, ਮਾਰਵਿਨ ਮਿਸਕੀ ਦੇ ਨਾਂਅ ਵੀ ਮਿਲੇ ਹਨ। 1996 ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਡਾਟਾ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐੱਫ ਬੀ ਆਈ ਨੂੰ ਮਾਰੀਆ ਫਾਰਮਰ ਨਾਂਅ ਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਨੇ 1996 ਵਿੱਚ ਹੀ ਐਪਸਟੀਨ ਦੇ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਅਗਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। 2026 ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਐੱਫ ਬੀ ਆਈ ਨੂੰ 2006 ਵਿੱਚ ਹੀ ਐਪਸਟੀਨ ਦੇ ਨੈੱਟਵਰਕ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਸੀ, ਪਰ ਸਿਆਸੀ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਢਿੱਲੀ ਰਹੀ। ਵਰਜੀਨੀਆ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਨੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਇਲ ਫੈਮਿਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸ ਐਂਡਰਿਊ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ।

ਮੈਕਸਵੈਲ, ਜੋ ਇਸ ਵੇਲੇ 20 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ 'ਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ। ਮਾਡਲਿੰਗ ਏਜੰਟ ਜੀਨ-ਲੂਕ ਬਰੁਨੇਲ ਨੇ ਕਈ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਡਲਿੰਗ ਦਾ ਝਾਂਸਾ ਦੇ ਕੇ ਐਪਸਟੀਨ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ। ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੇ ਵੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। 10 ਅਗਸਤ 2019 ਨੂੰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀ ਹਾਈ-ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਐਪਸਟੀਨ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਿਹਾ, ਪਰ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਕੈਮਰੇ ਉਸ ਰਾਤ ਖਰਾਬ ਸਨ ਅਤੇ ਗਾਰਡ ਸੌਂ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਈ ਮਾਹਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਵੱਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਨਾ ਲੈ ਸਕੇ।

ਜੈਫਰੀ ਐਪਸਟੀਨ ਕੋਸ ਮਨੁੱਖੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਅਧਿਆਤਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਐਪਸਟੀਨ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਸਿਸਟਮ ਅਜੇ ਵੀ ਕਈ ਸਵਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੈਸਾ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨਸਾਫ ਅਜੇ ਵੀ ਅਧੂਰਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਕਲਾਇੰਟਸ ਅਜੇ ਵੀ ਆਜ਼ਾਦ ਹਨ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸਭ ਸਿਰਫ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਮੀਡੀਆ ਦੀਆਂ ਅਫਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਬਹਿਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝਣੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾਂਅ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਸ਼ ਸਿਰਫ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸੰਪਰਕ : 62831-16797

ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਡਿੱਗਦਾ ਗ੍ਰਾਫ

ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲ ਜਦੋਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਛਪਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ ਤਾਂ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਜਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਖ਼ਬਰਾਂ ਚਿੱਠੀ/ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਲਿਖ ਕੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ) ਨੂੰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਗ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਗ ਬਣ ਗਿਆ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਚੌਥੇ ਸਤੰਭ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ, ਜੋ ਕਿ ਬਿਲਕੁਲ ਢੁਕਵਾਂ ਤੇ ਸਹੀ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵੀ ਨਿਰਪੱਖ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੀ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਐਨਾ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵਿਕ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਤ ਅਖ਼ਬਾਰ 'ਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਹਾਲਾਤ ਬਦਲ ਗਏ। ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਜੋੜੇ ਹੋਣ ਤੇ ਸਾਧਨ ਵਧਦੇ ਗਏ ਤੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ, ਨਿੱਤ ਨਵੀਂ ਤਬਦੀਲੀ ਆਉਂਦੀ ਗਈ। ਪੱਤਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਖ਼ਰਾਂ ਦੀ ਭੇਜਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਹੀ ਬਦਲ ਗਈ। ਖ਼ਬਰਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫੈਸਦ ਹੋਣ ਲੱਗੀਆਂ ਤੇ ਬਾਅਦ 'ਚ ਈ ਮੌਲ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਤੇ ਕਿਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਈ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ, ਘਰੇ ਬੈਠੇ ਸਿੱਧਾ ਮੋਬਾਇਲ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਜਿੱਥੇ ਤੇ ਜਿਹਨੂੰ ਮਨਜ਼ੀ, ਜੋ ਮਨਜ਼ੀ ਭੇਜ ਦੇਂਦੇ। ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਮਾਈਕ,

ਆਵਾਜ਼ ਰਿਕਾਰਡਰ ਤੋਂ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਕੈਮਰੇ ਤੇ ਕੈਮਰਿਆਂ ਵਾਲੇ ਮੋਬਾਇਲ ਆ ਗਏ। ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਯੰਤਰ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਹੋਣ ਲੱਗਾ। ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ ਤੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਚਾਪਲੂਸੀ ਦਾ, ਵਿਕਣ ਦਾ, ਬਲੈਕਮੇਲਿੰਗ ਦਾ ਤੇ ਕਮਾਈ ਦਾ ਦੌਰ, ਜਿਸ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਚੌਥੇ ਸਤੰਭ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ, ਹੁਣ ਉਹ ਥੰਮ੍ਹ ਲੋਕਤੰਤਰ ਲਈ ਕਲੰਕ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਲੱਗਾ। ਹਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਇਹ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਤੰਭ ਸਿਧਿਕ ਤੇ ਜੰਗਲ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਖੋਖਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਏ। ਕਈ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਲਾਉਣ ਲਈ ਮਾਣ-ਭੱਤੇ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਨ-ਰਾਸ਼ੀ ਮਿਲਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਦਾ ਪੱਤਰਕਾਰ ਇਸ ਸਭ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਹੁਣ ਖ਼ਬਰਾਂ ਲਾਉਣ ਨਾਲੋਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਨੌਟ ਮਿਲਦੇ ਨੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਕਾਲੇ ਪੈਂਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦੇ ਨੇ। ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਘਟਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ। ਅਖ਼ਬਾਰ ਨੂੰ ਖ਼ਬਰ ਭੇਜਣ ਤੇ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲੋਂ

ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਦੜਾ

ਕੈਮਰੇ ਨਾਲ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾ ਕੇ 'ਕੱਟ-ਵੱਢ' ਕਰ ਕੇ ਨੈੱਟ 'ਤੇ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਕਲਿੱਪ ਚਲਾਉਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਲੋਕ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਹੋ ਗਏ ਨੇ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮਹਿਸ਼ ਪੈਦਾ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਆਏ ਵਿੱਚ ਲੂਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਨ, ਪਰ ਅੱਜ ਸਾਰੀ ਦਾਲ ਹੀ ਕਾਲੀ ਹੋ ਗਈ ਏ। ਹਾਂ, ਕੁਝ ਵਿਰਲੇ-ਟਾਵੇਂ ਜ਼ਰੂਰ ਇਸ ਡਿਗ ਰਹੇ ਸਤੰਭ ਨੂੰ ਡਾਹ ਲਾਈ ਖੜੇ ਨੇ, ਪਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ। ਸਮਾਜਿਕ ਖ਼ਬਰਾਂ ਲਗਾ ਕੇ ਕੋਈ ਪੱਤਰਕਾਰ ਰਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਧੜਾ-ਧੜ ਬੋਕ ਦੇ ਭਾਅ ਲੱਗ ਰਹੀਆਂ ਨੇ।

ਮੇਰੇ ਖ਼ੁਦ ਦੇ ਦੇਖਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਇਹ ਜਿਹੇ ਇੱਕ ਅਖੌਤੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾ ਲਈ। ਸਬੰਧੀ ਮੈਂ ਵੀ ਕੋਲ ਹੀ ਖੜਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੱਤਰ ਬਣਾ ਕੇ ਨੈੱਟ 'ਤੇ ਪਾ ਦੋ। ਕਹਿੰਦਾ ਹੁਕੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਨੂੰ ਖ਼ਬਰ ਭੇਜਣੀ ਹੈ, ਛਾਪਣ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਪਾਵਾਂਗਾ। ਦੇ ਕੂ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਖ਼ਬਰ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, ਯਾਰ ਬੰਦੇ

ਮੂੰਹ-ਮੱਥੇ ਲੱਗਦੇ ਸਨ ਤੇ ਮਿਨਤਾਂ ਈ ਕਰਨ ਲੱਗ ਗਏ। ਮੈਂ ਸਮਝ ਗਿਆ ਕਿ 'ਮੂੰਹ-ਮੱਥੇ' ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਮੂੰਹ ਦੀ ਕਾਲਾ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਨੂੰ।

ਇੱਕ ਹੋਰ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਪੁਲਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਅਮੀਰਜ਼ਾਦੇ ਦੀ ਗੱਡੀ ਰੋਕ ਕੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਉਪਰੰਤ ਕਾਲੀਆਂ ਜਾਲੀਆਂ ਲਾਹ ਕੇ ਆਪਣੀ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਰਖਵਾ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇ ਕੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਕੋਲ ਈ ਇੱਕ ਹੋਰ 'ਮੀਡੀਆ ਵਾਲਾ' ਖੜਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਪਾ ਦੇ ਪੱਸਟ। ਕਹਿੰਦਾ ਬੰਦੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਨੇ, ਐਵੇਂ ਰਾਹ-ਵਾਟੇ ਘੇਰ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਇਵੇਂ ਹੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਿੰਤਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਮਾਜਿਕ ਖ਼ਬਰ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਕੋਈ ਗੁੰਗਾਹਾ ਈ ਨਹੀਂ ਭਰਿਆ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਸਾਥ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਤਰੀਕਾ ਬਚਿਆ ਏ, ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਏ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮੇਂ ਮੁਤਾਬਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸਬਦ ਦਾ ਵੀ ਨਾਂਅ ਬਦਲ ਕੇ ਹੁਣ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੇ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ-ਜੁਲਦਾ ਨਾਂਅ ਰੱਖ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਏ। ਘੱਟ-ਘੱਟ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਨੀਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਭੁਲੇਖਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਗਾ ਤੇ ਇਸ ਪਿੱਛਤਾ ਤੇ ਸੱਚ-ਸੁੱਚ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਹੋਂਦ ਤਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿ ਜਾਊ।

ਸੰਪਰਕ : 98153-02341

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਰੋਲ-ਘਚੋਲਾ !

ਪੰਜਾਬ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਸਹੀ ਸਮਝ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਪੈਦਾ ਬੁੜ੍ਹ ਕਾਰਨ ਸਿਆਸੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਭੋਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੇ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਮਝ ਸੁਝ ਵਾਲੇ ਉਹ ਆਗੂ, ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਜੀਉ ਰਹੇ ਹੋਣ, ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਭਣ ਦੀ ਅੱਖ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਇੱਕ ਨੁਕਾਈ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਸੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ!! ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ!!!

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਸਲੀ ਵਾਰਸ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਸਿੱਖ ਹੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸ ਗੁਰੂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਗੁੜ੍ਹਤੀ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੂਹ ਅੰਦਰ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦਾ ਸਬਕ ਰਗ-ਰਗ, ਰੋਸੇ-ਰੋਸੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵਸਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਤੀ ਗਰਜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਰਤੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ 'ਤੇ ਵਰੋਸਾਈ ਹੋਈ ਉਹ ਧਰਤੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਰਾਜਾ-ਰੋਕ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਪਹਿਲੇ ਜਾਮੇ ਤੋਂ ਦਸਵੇਂ ਜਾਮੇ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਕਰਨੀਨਾਮੇ ਰਾਹੀਂ ਵਰਤਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਆਪਣੇ ਨਾਈ ਪੁੱਤਰ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ।

ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਹ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੋਹ ਤਥਾ ਪਕੜ ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਰਣਨੀਤੀ ਅਧੀਨ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮਨਸ਼ੁਕ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕਮਾਂ ਤੇ ਇਥੋਂ ਦੀਆਂ ਖੁਫੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ?

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਦਾ ਬੋਰੀ-ਬਿਸਤਰਾ ਗੱਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੂਲਿਆਂ ਨੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੂਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਨਸਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਭਾਂਤ-ਸੁਭਾਂਤੀ ਗੁਲਾਮੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸੌਂ

ਦੀਆਂ ਜ਼ੋਜੀਆਂ ਗਲੀਂ ਪਵਾਉਣ ਲਈ ਬੜੀਆਂ ਬੇਸ਼ਰੀਆਂ ਹਨ। ਕੀ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਮਾਰੇ-ਮਾਰ ਕਰਦੀਆਂ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਬਲੀ ਦੇਣ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਤਾਣਾ-ਬਾਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ। ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇਂਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਹਨ, ਸਭ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਸੱਤਾ ਦੀ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਟਿਕੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਹਰ ਇੱਕ ਕੁਰਸੀ ਹਥਿਆਉਣ ਵਾਲੀ ਛਲ-ਕਪਟ, ਬੇਈਮਾਨੀ ਵਾਲੀ ਬੇਅਰਬੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਮੋਹਰਾ ਹੈ। ਵੇਖਣ, ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਬੜੇ ਪੰਜਾਬ ਹਿੱਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦਮਗਜ਼ੇ ਮਾਰਦੇ ਹਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦੀ ਕਸੌਟੀ 'ਤੇ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਟਿਕਾਉ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਬੀਤੇ ਵਿਚ ਅੱਧੇ ਸਮੇਂ ਸਮਝਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਸੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਖੇਤਰੀ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਅੰਦਰ ਪੰਥ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਦਰਦ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਨਾ ਕਦੀ ਪਾਸਾ ਵੱਟਿਆ।

ਵੰਡ ਉਪਰੰਤ ਭਾਰਤੀ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਗਿਰਗਿਟ ਵਾਂਗ ਰੰਗ ਬਦਲਿਆ। ਬਾਕੀ ਸੂਬਿਆਂ ਲਈ ਹੋਣ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਹੋਰ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਪੰਜਾਬ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਸਿੱਖ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਤਥਾ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸੀ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਆਗੂ ਲੀਮਾਂ ਸਮਾਂ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਤੀ ਬੜੇ ਸੁਹਿਰਦ ਰਹੇ ਹਨ। ਘਰ-ਘਾਟ ਜਿੰਦ-ਜਾਨ ਦੀ ਪਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਗੈਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਸਿਰ ਉੱਖਲ

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ, ਜਲੰਧਰ

ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕਾ ਵਪਾਰਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧ 'ਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਫੁਕੇ ਮੋਦੀ-ਟਰੰਪ ਦੇ ਪੁਤਲੇ

ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਿਸਾਨ ਮਾਰੂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ : ਖੋਸਾ

ਮੋਗਾ (ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ) ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕਾ ਵਪਾਰਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ : ਖੋਸਾ

ਮੋਗਾ (ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ) ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕਾ ਵਪਾਰਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ : ਖੋਸਾ

ਮੋਗਾ (ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ) ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕਾ ਵਪਾਰਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ : ਖੋਸਾ

ਸ਼ਿਵਰਾਤਰੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਲਾਇਆ ਫ੍ਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ

ਸ਼ਿਵਰਾਤਰੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਲਾਇਆ ਫ੍ਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ

ਸ਼ਿਵਰਾਤਰੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਲਾਇਆ ਫ੍ਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ

ਸ਼ਿਵਰਾਤਰੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਲਾਇਆ ਫ੍ਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ

ਨਵਾਬ ਸ਼ੇਰ ਮੁਹੰਮਦ ਖਾਨ ਇਸ. ਵਿਖੇ ਡਾ. ਬਲਰਾਮ ਸ਼ਰਮਾ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਨਵਾਬ ਸ਼ੇਰ ਮੁਹੰਮਦ ਖਾਨ ਇਸ. ਵਿਖੇ ਡਾ. ਬਲਰਾਮ ਸ਼ਰਮਾ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਨਵਾਬ ਸ਼ੇਰ ਮੁਹੰਮਦ ਖਾਨ ਇਸ. ਵਿਖੇ ਡਾ. ਬਲਰਾਮ ਸ਼ਰਮਾ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਨਵਾਬ ਸ਼ੇਰ ਮੁਹੰਮਦ ਖਾਨ ਇਸ. ਵਿਖੇ ਡਾ. ਬਲਰਾਮ ਸ਼ਰਮਾ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਪੁੰਡਾ ਦੇ ਨਾਂਅ ਸ਼ਮੀਨ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੋਧ 'ਚ ਰੋਸ ਰੈਲੀ

ਪੁੰਡਾ ਦੇ ਨਾਂਅ ਸ਼ਮੀਨ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੋਧ 'ਚ ਰੋਸ ਰੈਲੀ

ਪੁੰਡਾ ਦੇ ਨਾਂਅ ਸ਼ਮੀਨ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੋਧ 'ਚ ਰੋਸ ਰੈਲੀ

ਪੁੰਡਾ ਦੇ ਨਾਂਅ ਸ਼ਮੀਨ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੋਧ 'ਚ ਰੋਸ ਰੈਲੀ

ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਡਾਕਟਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ

ਕਲੀਨੀਕਲ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਹੋਈ ਚਰਚਾ, ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਹੋਵੇਗਾ ਸਾਲਾਨਾ ਇਜਲਾਸ

ਕਲੀਨੀਕਲ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਹੋਈ ਚਰਚਾ, ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਹੋਵੇਗਾ ਸਾਲਾਨਾ ਇਜਲਾਸ

ਕਲੀਨੀਕਲ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਹੋਈ ਚਰਚਾ, ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਹੋਵੇਗਾ ਸਾਲਾਨਾ ਇਜਲਾਸ

ਕਲੀਨੀਕਲ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਹੋਈ ਚਰਚਾ, ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਹੋਵੇਗਾ ਸਾਲਾਨਾ ਇਜਲਾਸ

ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ

ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ

ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ

ਪੰਜਾਬੀ 'ਵਰਸਿਟੀ' 'ਚ ਇੰਟਰ-ਹੋਸਟਲ ਕ੍ਰਿਕਟ ਤੇ ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਸੰਪੰਨ

ਪੰਜਾਬੀ 'ਵਰਸਿਟੀ' 'ਚ ਇੰਟਰ-ਹੋਸਟਲ ਕ੍ਰਿਕਟ ਤੇ ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਸੰਪੰਨ

ਪੰਜਾਬੀ 'ਵਰਸਿਟੀ' 'ਚ ਇੰਟਰ-ਹੋਸਟਲ ਕ੍ਰਿਕਟ ਤੇ ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਸੰਪੰਨ

ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ 'ਵਰਸਿਟੀ' ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ 'ਚ 9 ਕਰੋੜ 99 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣੇਗਾ ਹੋਸਟਲ : ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ

ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ 'ਵਰਸਿਟੀ' ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ 'ਚ 9 ਕਰੋੜ 99 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣੇਗਾ ਹੋਸਟਲ : ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ

ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ 'ਵਰਸਿਟੀ' ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ 'ਚ 9 ਕਰੋੜ 99 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣੇਗਾ ਹੋਸਟਲ : ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ

ਸ਼ੜਕਾਂ ਤੇ ਨਹਿਰਾਂ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦਰਖਤਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਕਟਾਈ, ਵਣ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਮੰਗ ਪੱਤਰ

ਸ਼ੜਕਾਂ ਤੇ ਨਹਿਰਾਂ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦਰਖਤਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਕਟਾਈ, ਵਣ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਮੰਗ ਪੱਤਰ

ਸ਼ੜਕਾਂ ਤੇ ਨਹਿਰਾਂ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦਰਖਤਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਕਟਾਈ, ਵਣ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਮੰਗ ਪੱਤਰ

ਮਾਨਸਾ ਦੀ ਮਨਰੇਗਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਬਚਾਓ ਰੈਲੀ 'ਚ ਉਮੀੜਿਆ ਜਨ-ਸੈਲਾਬ

ਮਾਨਸਾ ਦੀ ਮਨਰੇਗਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਬਚਾਓ ਰੈਲੀ 'ਚ ਉਮੀੜਿਆ ਜਨ-ਸੈਲਾਬ

ਮਾਨਸਾ ਦੀ ਮਨਰੇਗਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਬਚਾਓ ਰੈਲੀ 'ਚ ਉਮੀੜਿਆ ਜਨ-ਸੈਲਾਬ

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ 'ਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ 20 ਦਾਨਿਸ਼ਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ 'ਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ 20 ਦਾਨਿਸ਼ਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ 'ਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ 20 ਦਾਨਿਸ਼ਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ 'ਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ 20 ਦਾਨਿਸ਼ਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ 'ਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ 20 ਦਾਨਿਸ਼ਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ 'ਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ 20 ਦਾਨਿਸ਼ਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ 'ਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ 20 ਦਾਨਿਸ਼ਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ

ਵਿੱਚ ਕਨਵੀਨਰ ਸ਼ਬਤੀ ਮਹਿੰਦੂ ਨੇ ਸਫ਼ਲ ਸਟਾਫ਼, ਵਿਰਲੀ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜ਼ਿੰਦਰ ਸ਼ਮਾ ਦਾ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮੁਰਹੇਜਾ, ਰਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਪੁਰਖੋਤਮ ਲਾਲ ਭੱਟੀ, ਗੀਤਾ ਸੂਦ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਨੇਹਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਹਨੀ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ ਰਿਤਿਕਾ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਬਲਾਕ (ਜਮਿੰਦਰ ਬੈਂਸ)
ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਵਿਕਾਸ) ਅਵਨੀਤ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚਮੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੀ ਐਮ ਆਰ ਆੱਲ ਐੱਮ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਾਰਚ 2026 ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਸ਼ਾਹਮਤੀ ਮਹੀਨਾ ਮਨਾਉਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਬਲਾਕ/ਹਲਕਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਕਰਵਾਉਣਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਉਸਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਹਰ ਬਲਾਕ/ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ 100 ਉੱਚਮੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਮਾਗਮੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਫਾਰਮ ਆਦਿ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ (ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ)।
ਮੈਂ ਮੇਲੇ ਮੇਲੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਦਰਦਰ (ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ)
ਮੈਂ ਮੇਲੇ ਮੇਲੀਆਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਵਧੀਕ ਉੱਚਮੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਵਿਕਾਸ) ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰੀ ਸਿਲੋਕਸ਼ਨ ਲਈ ਬਿਜਲਜ ਸੰਵੇਗਾਂਗੀ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਹੀ, ਸੇਵਾ ਤੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰਤਾ-ਸੇਵਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉੱਚਮੀ, ਡਿਜੀਟਲ ਡੈਟਾ-ਤਕਨੀਕੀ-ਯੋਗ ਅਤੇ ਆਨਲਾਈਨ ਵਾਰਡ ਕਾਰਜ, ਹਰੇ ਯੋਜੇ-ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਨੁਕੂਲ, ਟਕਾਵਟ ਤੇ ਗੋਸ਼ਾਧਿਕਾਰਿਣ ਉੱਚਮੀ, ਪਿੰਡ ਪਛਾਣ ਅੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨੌਜਵਾਨ, ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੂਹ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਉੱਚਮੀ, ਨੌਕਰੀ ਸਿਰਜਣਸ਼ਾਹ-ਮਹਿਲਾ ਉਤਪਤੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਕਲਾ ਸਿਰਜਣਸ਼ਾਹ-ਕਲਾ, ਸਿਲਾਕਾਰੀ, ਡਿਜੀਟਲ ਅਤੇ ਨਾਲ ਬਣੇ ਉੱਚਮੀ, ਸਿਹਤ ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਚੰਦਰਾਬਾਗ, ਤੰਦਰੁਸਤੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਧੀ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਉੱਚਮੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਸਾਹਿਬਾਈ ਉੱਚਮੀ, ਸਮਾਜਿਕ ਉੱਚਮੀ ਚੰਪੀਅਨ-ਫਾਈਟਰ-ਸੰਚਾਲਤ ਅਤੇ ਉੱਚਮੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਉੱਚਮੀ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ '30 ਤੋਂ 30' ਦਿਤੀਆਂ ਗੀਤਾਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਬਲਾਕ/ਹਲਕਾ ਪੱਧਰ ਤੇ ਚੁਣੀਆਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ 100 ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਉੱਚਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚੁਣੀਆਂ ਗਈ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 20 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਰਾਜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

